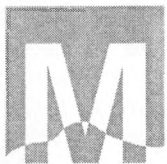

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA MUZEJA

Ruža Marić

Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

Muzejski dokumentacioni centar je samo godinu dana nakon što je, 1977. na 12. trijernalnoj konferenciji ICOM-a u Moskvi, proglašen Međunarodni dan muzeja, inicirao i organizirao obilježavanje Dana muzeja i u našoj zemlji. Od tada, svaku godinu za redom, MDC animira muzeje Hrvatske, kako bismo sinhronim akcijama upozorili društvo, sredinu, na vlastito postojanje i važnost uloge u društvu. MDC je na taj način profilirao akciju, koristeći se uputama ICOM-a i uvažavajući ono što je u danome momentu bilo najaktualnije za muzejsku djelatnost Hrvatske. Usporedo s ovim nastojanjem, MDC je pokrenuo i akciju obilježavanja Dana muzeja izdavanjem prigodnog plakata, što postaje svojevrsni zaštitni znak cijele akcije, kao i programa svih akcija muzeja. Svjesni važnosti vizualne komunikacije, povjeravali smo izradu plakata renomiranim grafičarima i dizajnerima. Tako je plakat, u izdanju MDC-a, a koji je dizajnirao Boris Ljubičić, dobio prvu nagradu na međunarodnoj manifestaciji UNESCO-ICCROMA-a u Rimu "Media Save Art 91".

Godina 1992.

Odluka ICOM-a da se Međunarodni dan muzeja 1992. godine obilježava na temu Muzeji i okoliš našla je u Hrvatskoj svoju tragičnu bilancu. Ratnom agresijom Hrvatska je suočena s najbrutalijim oblikom uništavanja prirodnog okoliša, te razaranjem spomenika kulture kao najprepoznatljivijeg izraza kulturnog identiteta hrvatskog naroda. Stravičnoj bilanci od 247 napadnutih gradova i sela, potpuno razorenih, spaljenih ili teško oštećenih 360 crkava, 31 samostanskom kompleksu, 183 dvorca i gradske kuće, 37 povijesnih utvrda, pridružio se i broj od 44 muzeja i galerija, 9 arhiva i 22 biblioteke, od kojih je 7 razoreno i spaljeno do temelja. Pokretni spomenici kulture u crkvama i privatnim kolekcijama izloženi su uništavanju i pljački. Brutalnom agresijom na Hrvatsku, hrvatski su muzeji lišeni svog okoliša, svojih fundusa i svojih posjetilaca.

Te su činjenice odredile pristup MDC-a u realizaciji plakata za Međunarodni dan muzeja, potporom i suradnjom s Hrvatskim nacionalnim komitetom ICOM-a.

"Sadašnjost hrvatske baštine konceptualizirana je rješenjem renomiranog dizajnera Borisa Ljubičića kao slika ljudske glave komponirane od dva dijela: remek-djela rimske portretne plastike, glave Solinjanke iz 3. st. p. Kr. i lubanje prethistorijske kulture, osteološkog nalaza s teritorija Hrvatske. Oba muzejska predmeta u drastičnoj sintezi simboli su trajanja i simbioze ljudskog stvaralaštva i prirode: zaokružuju raspon ljudske memorije koji se nastoji zatrnuti" (citat: Višnja Zgaga).

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, MDC je ovaj plakat prosljeđio međunarodnim tijelima, udruženjima, muzejima i galerijama, kao i stručnoj periodici, s popratnim tekstom o ratnim razaranjima kulturne baštine. Nastupom kustosa MDC-a u emisijama Hrvatskog radija, Hrvatske televizije, te napisima u dnevnom tisku, zajedno s muzejima i galerijama Hrvatske, koji su pristupili organiziranju izložaba, predavanja i oglašavanja u vlastitoj sredini i lokalnim medijima, htjeli smo na Dan

muzeja upozoriti na agresiju kojoj je izložena naša zemlja i uputiti svijetu opetovani apel za pomoć u očuvanju kulturne baštine.

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, Hrvatsko muzejsko društvo dodijelilo je nagradu "Pavao Ritter Vitezović" muzalcima i muzejskim ustanovama koji su se istaknuli u svome muzološkom radu. Nagrade su dodijeljene Veri Kružić-Uchitil, iz Muzeja za umjetnost i obrt Zagreb, Vandi Ladović, iz Muzeja grada Zagreba, te Arheološkome muzeju Zadar i Muzejsko-galerijskom centru Zagreb.

Akcije muzeja Hrvatske u povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 1992. godine.

Muzej Slavonije u Osijeku obilježio je Dan muzeja u situaciji stalnih agresorskih napada na grad, kada su spomenici kulture bili izloženi razaranju, gadani desecima projektila, a sama zgrada Muzeja pretrpjela je po tko zna koje po redu oštećenje, tako da je i plakat MDC-a, izložen na pročelju zgrade, bio izrešetan šrapnelima.

Direktorica Muzeja, mr. Vesna Burić je tim povodom govorila za Hrvatski radio Osijek. Isto tako su u povodu Dana muzeja organizirane dvije akcije:

U organizaciji Muzeja Slavonije, Republičkog fonda za kulturu te Ministarstva prosvjete, kulture i športa, otvorena je izložba "Hrvatske strahote rata - crteži I. L. Croate". Mapa je posvećena Osijeku, te stradanim gradovima Hrvatske (Vukovaru, Sarvašu, Sisku, Dubrovniku). Izložbu je u prisutnosti velikog broja uzvanika otvorio gradonačelnik Osijeka, dr. Zlatko Kramarić.

U organizaciji Muzeja Slavonije i Zapovjedništva HV-a operativne zone Osijek, otvorena je i izložba crteža akademskog slikara Daniela Šokca, koji je, kao pripadnik Hrvatske vojske, izradio seriju crteža tušem s istočnoslavenskog ratišta.

Zavičajni Muzej iz Nove Gradiške, u uvjetima ratne opasnosti i razaranja grada, predstavio se na radio-stanici, - svoju djelatnost, ulogu muzeja u društvu u očuvanju kulturne baštine, te i izvješća o razaranjima spomenika kulture na području Hrvatske. Posoban naglasak imao je izvještaj o razaranju spomenika kulture, arheoloških lokaliteta i ruralnih cjelina u općini, jer je uništena ili otuđena bogata etnografska grada. Na Dan muzeja upozoravao je i plakat Zavičajnog muzeja Nove Gradiške, autora Gordana Bijelića, tiskan prije dvije godine, a izložen je i plakat MDC-a.

Gradski muzej Križevaca u povodu Dana muzeja otvorio je obnovljeni stalni postav. Na svečanom otvorenju gostima se obratio ravnatelj Zoran Homen. U pozdravnom govoru podsjetio je na osnivanje muzeja te ukazao na njegovu važnost i ulogu u očuvanju kulturne baštine kroz niz godina djelovanja. Bila je to izuzetna prilika da se uz Međunarodni dan muzeja ponovno javnosti otvori stalni postav, te da se prvi put u stalnoj izložbi prikažu akvizicije koje prezentiraju bogatu povijest kulturnog života križevačkoga kraja. Na svečanosti je predsjednik križevačke općine obavijestio o odobrenju sredstava za sanaciju muzeja.

U Atriju Galerije održan je koncert za mir križevačkih mladih umjetnika.

Narodno Sveučilište "Slavko Kolar" - Zavičajni muzej Čazme, organizirao je manju izložbu posvećenu ratnim razaranjima spomeničke baštine u Hrvatskoj. Za izložbu su iskorišteni pisani materijali, odnosno izvješća muzalaca o razmjerima uništavanja spomenika kulture, koja su objavljena u stručnim edicijama. Kustos muzeja Vjekoslav Štrk dao je lokalnoj Hrvatskoj radio-postaji Čazme polusatni intervju u kojem se osvrnuo na karakter i razmjere devastacije spomeničke baštine, te na predstojeću obnovu stalnih postava čazmanskog muzeja i programe ovogodišnjih arheoloških istraživanja u Čazmi.

Galerija Antuna Augustinčića u Klanjcu obilježila je Dan muzeja promoviranjem šireg projekta kojim se za potrebe školaraca žele prezentirati kiparske tehnike i materijali, te uz pomoć fotografija, dijapozitiva i video-kazeta odgovoriti na pitanje kako nastaje skulptura. Prvo predavanje za učenike osnovnih škola iz Klanjca, Kumrova i Kraljevca na Sutli održao je akademski kipar Ante Orlić.

Arheološki muzej iz Zagreba pridružio se obilježavanju Dana muzeja sudjelovanjem u organizaciji arheološke dionice izložbe "Život i rat u Gackoj dolini, Otočcu i Brinju" na Rijeci, a zatim i u Beču. Organizator izložbe je društvo "Gacka dolina, Otočac i Brinje". Izložba je već bila postavljena u Muzeju Mimara od 23. travnja do 5. svibnja, pod pokroviteljstvom Ministarstva obnove RH, a sastoji se od nekoliko segmenata koji ilustriraju bogatu kulturnu povijest toga kraja, ali i razaranja koja nisu mimošla ni pokretnu i nepokretnu spomeničku baštinu.

Fundacija Ivana Meštrovića iz Zagreba je u povodu Međunarodnog dana muzeja tiskala plakat mladog autora B. V. koji upečatljivo upozorava na pustošenje Muzeja Drniške krajine u Drnišu, iz kojeg su otuđena 44 Meštrovićeva djela (slike, skulpture, medalje). Ova akcija realizirana je u suradnji s Odborom za pomoć Drnišu iz Splita. Plakat je izložen u Splitu i Zagrebu.

Prirodoslovni muzej iz Rijeke je za ovu priliku organizirao izložbu likovnih radova "Dječje impresije od jučer i danas", prognane djece Osijeka (OŠ Josipovac, Višnjevac, Osijek), smještene u motelu "Panorama" - Matulji, gdje se održavala i redovna nastava. Izložba je rezultat šestmesečne suradnje Muzeja i nastavnika u pokušaju da se djeci približe prirodne osobitosti kraja u kojem su se našla. Predavanja uz dijapozitive M. Legac, muzejske savjetnice, te posjet muzeju rezultirali su nastankom crteža o temama mora, okoliša i muzejskih eksponata, zatim figurica životinja izradenih od plastelina i glinamola, te prikazima razaranja Osijeka. Izložbu je otvorila ravnateljica Muzeja ing. M. Legac, a učenica III. razreda OŠ Josipovac, Lidija Šmit pročitala je svoj sastavak "Posjet Prirodoslovnom muzeju".

Arheološki muzej Istre je u povodu Međunarodnog dana muzeja organizirao prihvatanje izložbe iz Creskog muzeja, koja je otvorena u galeriji "Diana". Izložbu sačinjavaju kopije reljefa i skulptura pod nazivom "Predromanička, protoromanička i ranoromanička skulptura na otocima Cresu i Lošinju". Ova izložba je samo jedna u nizu nastojanja Arheološkog muzeja Istre da iskaže svoju spremnost da stavi na raspolaganje stručne potencijale radi spašavanja spomenika kulture i saniranja posljedica razaranja na svim ratnim područjima.

Godina 1993.

Ovogodišnja preporuka ICOM-UNESCO-a (Međunarodnog savjeta za muzeje) za obilježavanje Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja 1993. je tema "Muzeji i autohtoni narodi", u skladu s odlukom Ujedinjenih naroda kojom je 1993. godina proglašena godinom autohtonih naroda. ICOM-UNESCO u današnje vrijeme naglašava posebnu važnost primjene značenja tih riječi prema autohtonim narodima i manjinama u svijetu, dajući ulogu muzejima da u širim relacijama promoviraju nedovoljno poznatu povijest i kulturu takvih naroda.

Muzejski dokumentacioni centar Zagreb, kao središnja institucija za muzeje, i ove je godine tiskanjem prigodnog plakata pokrenuo akciju povezivanja muzeja Hrvatske sa svim muzejima svijeta objedinjujući ih proklamacijom predsjednika ICOM-a dr. Scroje Ghose koja glasi:

"Međunarodni dan muzeja 1993. treba omogućiti muzejima da osnaže svoje veze sa svim muzejima svijeta tako što će pružiti ruke jedni drugima i zajednički nastojati na poticanju društvene svijesti o nužnosti zaštite zbirke, koje su u mnogim zemljama danas u opasnosti. Svi se moramo uključiti u taj zadatak."

Ovogodišnji plakat, autora Borisa Ljubičića, zaključuje scriju od tri plakata: "1991. godine karta svijeta razbijena u keramičke fragmente anticipacija je razaranja koja su potom uslijedila na tlu Hrvatske kao i odsutnosti svjetske inicijative za prestanak razaranja baštine, 1992. godine zastrašujuća glava žene koja prerasta u lubanju, simbolizirajući uništavanje kulturne ostavštine ratnom agresijom na Hrvatsku, i 1993. godine dvije ruke, jedna iz sadašnjosti, živog čovjeka, i druga iz prošlosti, detalj ruke derutnoga baroknog kipa, postavljene u odnos uvažavanja, bliskosti, stanovitosti nježnosti, naglašavajući nužnost pružanja ruke prema drugima i drugačijima, prema kulturnoj ostavštini kao korijenima svake zajednice" (citirano: Višnja Zgaga).

Muzejski dokumentacioni centar je upriličio i prigodnu prodaju stručnih monografskih publikacija, periodika i kataloga muzejsko-galerijskih ustanova. Akciju je organizirala Snježana Rodovanlija, bibliotekar MDC-a.

Akcije muzeja Hrvatske u povodu obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 1993. godine

Muzejsko galerijski centar Zagreb:

Muzej Mimara je obilježavanje Dana muzeja započeo 17. svibnja otvorenjem izložbe "Prve donacije likovnih umjetnika za grafičku zbirku Muzeja Vukovara u progonstvu", koja čini dio Zbirke suvremene likovne umjetnosti od preko 700 djela. Uz inicijatora akcije i donatora značajnog broja grafika i grafičkih mapa, mr. Bože Biškupića, te riječi zahvale ravnateljice Gradskog muzeja Vukovara Zdenke Buljan, izložbu je otvorio gradonačelnik Zagreba g. Branko Mikša.

Uza središnju proslavu, na dan 18. svibnja, otvorena je u Muzeju Mimara izložba "Zagreb 1900.-1930." Izložba obuhvaća razdoblje od početka stoljeća do ranih 30-ih godina, a jedna je u nizu priredaba vezanih uz prigodu obilježavanja 900. godišnjice grada Zagreba, koja se vodi pod nazivom "Zagreb za rodendan". Sadrži nekoliko segmenata: Zagrebačke slikarice (1900.-1930.) iz Zbirke dr. Josipa Kovačića, Zagrebački secesijski plakat iz Kabineta grafike HAZU, Karikature u Zagrebu (1900.-1930.) iz grafičke zbirke NSB-a i dr. Josipa Kovačića, Umjetnički obrt (1900.-1930.) iz fundusa Muzeja za umjetnost i obrt, Stare razglednice i modne skice (1900.-1930.) iz fundusa Arhiva Hrvatske, Plakati u povodu Dana muzeja iz 1991., 1992. i 1993. godine iz fundusa Muzejskoga dokumentacionog centra. Nakon pozdravnih riječi direktora Muzeja Mimare Tugomira Lukšića, uz osvrt na ulogu i značenje obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, te s posebnim osvrtom na stravičnu bilancu razorenih i opljačkanih muzeja i spomenika kulture, izložbu je otvorila ravnateljica Muzejskoga dokumentacionog centra mr. Branka Šulc.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je iz svoje zbirke izdvojila 20-ak najljepših secesijskih plakata autora poput Ljube Babića, Belc Csikosa Sessije, Menci Klementa Crnčića, Tomislava Križmana i dr., te ih kao autorsko djelo kustosa Predraga Haramije, pod nazivom "Zagrebački secesijski plakat" priključila središnjem događaju u Muzeju Mimara.

Hrvatski prirodoslovni muzej je uz Dan muzeja, rukovodeći se preporukom ICOM-a, organizirao okrugli stol pod nazivom "Muzeji i autohtoni narodi - prirodoslovni muzeji i hrvatski narod". Predavanja su obuhvatila dva kompleksna pitanja: Zagrebački Narodni muzej i hrvatski narod, te HPM i njegove zadaće u promicanju muzejske prirodoslovne djelatnosti u Hrvatskoj.

Izlaganja J. Balabanić, M. Kučinić, K. Sakač, M. Vrbeck i V. Zebec bila su zamišljena kao uvod u diskusiju na kraju koje je prikazan film o akcijama spašavanja prirodoslovne građe u Hrvatskoj (1990.-1993.).

Moderna galerija - Studio "Josip Račić" u Zagrebu organizirala je izložbu "Vlado Martek - Slike i kolaži 1989.-1992."

Muzej grada Zagreba je u povodu Dana muzeja organizirao stručna vodstva po Gornjem gradu kao i projekciju dijazozitiva o arheološkim istraživanjima u dvorištu Muzeja. Inače je taj muzej zatvoren zbog sanacije i rekonstrukcije.

Muzej Prigorja iz Sesveta aktualizirao je već postavljenu izložbu "Tri života jednog predmeta", prezentirajući restauraciju i konzervaciju kulturne baštine kao jednu od osnovnih zadaća muzejske djelatnosti.

Muzeji Hrvatskog Zagorja:

Muzej seljačkih buna u Gornjoj Stubici organizirao je video-projekcije o izložbenoj djelatnosti muzeja za organizirane školske posjete, te prigodnu prodaju vlastitih kataloških izdanja.

Galerija Antuna Augustinčića u Klanjcu pripremila je susret učenika i umjetnika. Gost je bila keramičarka Božena Štih-Balen. Na taj način uspješno je nastavljena akcija započeta prije tri godine kojoj je cilj predstavljanje kiparskih tehnika i materijala. U prostoru Galerije prikazan je video-film o oblikovanju gline, nakon kojeg su se učenici sami okušali u toj tehnici modelirajući tradicionalnu temu kokota. Uslijedio je odabir najuspješnijih radova i dodjela nagrada. U Salonu galerije razgledana je izložba skulptura "Ecce homo", vječasnoga gosp. Milana Juranića, čije je djelo nadahnuto starohrvatskom baštinom.

"**Staro selo**" Kumrovec je pripremila demonstraciju starih zanata u etnoselu uz prodaju suveniru.

Muzej evolucije u Krapini organizirao je dijazprojekcije s popratnim predavanjima o razvoju čovjeka.

Muzej Siska je organizirao cocktail-party za gradsku upravu i širi broj uzvanika, želeći svojevrsnim informativnim protestom upozoriti na alarmantno stanje s obzirom na nedostatak potrebnog prostora za djelovanje muzeja i očuvanje zbirke. Organizirana je i konferencija za tisak, te nastupi kustosa na Hrvatskom radiju Sisak i Petrinja i u lokalnom tisku.

Muzej Slavonije Osijeka je u povodu Međunarodnog dana muzeja organizirao nekoliko izložaba: - "150 godina Matice hrvatske, knjiga, periodika" iz zbirke Muzeja Slavonije, "Mala arheološka izložba Baranjski", "Braniteljima Osijeka - Ivica Šiško", "Od neolitika do rimskog doba - Plakete i medalje", izložba arheološkog i numizmatičkog materijala Srijema i Vukovara, "Crteži i grafike - Dubravka Babić", "Ratni Osijek 1991.-1992.", - fotografije Marije Braut, "Protiv rata za mir i ljepotu - Nenad Opačić", samostalna autorska prodajna izložba.

Gradski muzej Vinkovaca je nakon brze i uspješne sanacije zgrade muzeja, teško oštećene ratnim razaranjima, uz Dan muzeja za javnost otvorio obnovljeni kat otvarajući izložbu "Vukovar se predstavlja Hrvatskoj i Europi" u suradnji sa Zelenim pokretom "Vukovar" iz Vukovara. Izborom dokumenata, fotografija, video-snimaka, publikacija i plakata prikazan je Vukovar u povijesnom razvoju te prezentirana kulturna baština ratnom agresijom uništena i opljačkana, kao i dokumenti o stradanjima civilnog stanovništva.

Galerija likovnih umjetnosti u Osijeku je u povodu Dana muzeja intenzivirala aktivnosti otvarajući svoje prostore javnosti. Na taj način je

gradanstvo moglo dobiti besplatne ekspertize, po vrlo povoljnim cijenama kupiti galerijske publikacije, te posjetiti izložbe postavljene u galerijskom prostoru: Mapa - Osijek, dar 27 likovnih umjetnika Hrvatske Osijeku u ratu 1991/92. godine, izložbu bakropisa i litografija Zlatka Prica, te izložbu osiječke keramičarke Spomenke Bošković, koja je izložila tri skupine radova pod nazivom Prognanici, Ženc, Ognjišta.

Zavičajni muzej u Našicama u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske Našica, organizirao je izložbu akvarela Valerije Mesarić.

Muzej brodogradnog Posavlja je uz Dan muzeja svečano otvorio restauratorsku radionicu, jedinu u Slavoniji, koja će svoje usluge pružati i drugim institucijama i građanima. Radionicu je otvorio župan brodogradnog posavske županije dr. Jozo Meter. U nastavku šire zamišljenog programa otvorena je izložba "Hrvatski karikaturisti o jelu i piću", koja je prenesena iz Muzeja prehrane u Koprivnici, te Kulenijada, prezentacija tradicijskih slavonskih specijaliteta.

Gradski muzej Virovitica je otvorio izložbu koja je sadržavala dvije akcije: "Platno mira i XVI. saziv likovne kolonije Ilok". O Platinu mira govorila je kustosica Dubravka Sabolić, a o ilčkoj koloniji kustos Muzeja grada Iloka Mato Batorović, ističući da je to prva kolonija organizirana u izgnanstvu, na kojoj su sudjelovali hrvatski umjetnici koji su tradicionalno bili vezani uz koloniju u Iloku.

Muzej Požeške kotline organizirao je izložbu "SOS za kulturnu baštinu požeškoga kraja", a u suradnji s Ekonomskom školom i izložbu "Pismenost na tlu požeške kotline". Izložba je otvorena u nazočnosti mr. Bože Biškupića, pomoćnika ministra kulture, sa željom da se upozori na veoma bogatu kulturno-povijesnu baštinu Požeštine, koju treba hitno zaštititi.

Muzej grada Koprivnice je uz Dan muzeja intenzivirao posjete svim svojim odjelima, tumačeći uz izloženi plakat MDC-a važnost ustanovljavanja i obilježavanja Međunarodnog dana muzeja.

Zavičajni muzej - Galerija "Kerdić" iz Nove Gradiške priredili su izložbu slika i kipova Ivica Banovčića, samoukog slikara i kipara iz Davora.

Gradski muzej Varaždina je priredio izložbu prvoga sustavnog arheološkog istraživanja u varaždinskoj povijesnoj jezgri. "Keramika i staklo - svjedoci prošlosti Varaždina", izložba je nalaza s arheoloških iskapanja na Coningovu, lokalitetu unutar nekadašnjih gradskih bedema, što je i prvo sustavno arheološko iskapanje nakon 1954. godine, kada je na Franjevačkom trgu pronađena brvnara iz 15. stoljeća.

Muzej Like u Gospiću, u suradnji sa Skupštinom ličko-senjske županije i Gradskim vijećem Gospića, otvorio je u povodu Dana muzeja izložbu "Stipe Golac - Pejzaž i ratni pejzaž". Već postavljena izložba "Od zrna do pogače" imala je zadatak prezentirati dio tradicijske kulture prisutnim snagama UN-a. Ovim je povodom ravnateljica muzeja Biserka Venić govorila na programu Hrvatskog radija Zagreb, dotičući pitanje važnosti očuvanja kulturne baštine, te naglašavajući stradanja spomenika kulture i muzeja u Gospiću u vrijeme ratnih razaranja.

Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, središnja republička institucija za istraživanje i prezentaciju starije nacionalne baštine Hrvata, priredila je na Dan muzeja otvaranje izložbe "Arheološka istraživanja Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika 1990.-1992." s pet ranosrednjovjekovnih hrvatskih lokaliteta: Brač-Sv. Vid, Kućice-Greblje, Naklica-Greblje, Proložac-Sv. Mihovil, Strožanac-Gospo od Sita. Direktor muzeja, mr. Zlatko Gunjača označio je tom izložbom početak nove prakse predstavljanja najnovijih istraživanja svake godine upravo uz Dan

muzeja. To je ujedno i početak obilježavanja 100. godišnjice postojanja i rada MHAS, koje se održava pod pokroviteljstvom predsjednika Republike dr. Franje Tuđmana.

Pomorski muzej HRM u Splitu intenzivirao je posjete već otvorenoj izložbi "Navigacijska oprema broda", te izlaganjem plakata MDC-a dao naglasak zajedničkoj akciji svih muzeja svijeta.

Splitski dio Fundacije Ivana Meštrovića - Galerija "Meštrović" i Kaštelet su u povodu 18. svibnja otvorili na jedan sat galeriju "Meštrović" kao simboličan signal potrebe za njezinim što hitnijim ponovnim otvaranjem. Apel javnosti uputila je ravnateljica Galerije Marina Baričević, naglašavajući vrijednost Fundacije ali i upozoravajući na dotrajalost objekta kojemu je uz pomoć hrvatske privrede potrebna temeljita sanacija.

Arheološki muzej Zadra je uz izlaganje plakata po gradu organizirao konferenciju za tisak, na kojoj je ravnatelj, dr. Radimir Jurić, govorio o djelatnosti te ustanove u ratnim uvjetima, ističući pri tome upravo završeno istraživanje na crkvi sv. Ambrozija u Ninu, koja je nedavno predana na uporabu vjernicima.

Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja u Rijeci priredio je akciju etnografskog sadržaja koja prezentira stare zanate, a koju su izlaganjem plakata MDC-a pridružili postavljenoj izložbi o riječkoj županiji.

Povijesni muzej Istre - Galerija Vincent iz Kastva priredili su projekciju dokumentarnog video-filma "Necropolis croaticum", autora Mladena Lučića i Pavla Vranjicana, u kojem se prezentira razaranje kulturne baštine od Vukovara do Dubrovnika. Nakon projekcije gradonačelnik Pule, dr. Igor Štoković priredio je cocktail za sve uzvanike i muzealce.

Riječki Prirodoslovni muzej priredio je izložbu "Tajnoviti svijet podmorja", autora podvodne fotografije, mr. Jaklin Andreja, zaposlenog u Centru za istraživanje mora Instituta "Ruder Bošković" u Rovinju. Na 40 fotografija prezentirane su dokumentarno-znanstvene slike flore i faune mora snimljene u području sjevernog Jadrana do 40 m dubine. Otvorena neposredno prije Dana muzeja, poslužila je kao povod da se na taj dan animiraju škole te predavanjima kustosa i nastavnika biologije upozori na nužnost očuvanja osebujnog života podmorja. Uz ovu izložbu tiskana je i pozivnica na posebnom eko-papiru.

Moderna galerija Rijeke pridružila se pri obilježavanju Dana muzeja drugim riječkim muzejsko-galerijskim institucijama izlaganjem plakata MDC-a.

Zavičajni muzej Biograda, još u ratnoj zoni, pod stalnim uzbunama, izložen granatiranju i mogućem razaranju, priredio je izložbu o 134. brigadi HV-a, popraćenu ratnim materijalom i fotografijama u boji. Uz izlaganje plakata, dan je naglasak važnosti obilježavanja Dana muzeja.

Arheološki muzej Istre u Puli je u suradnji s Pedagoškim fakultetom, te organizacijom Vrtići i jaslice Pule, otvorio izložbu "Pamtimo povijest i kulturne običaje", prezentirajući rezultate suradnje muzeja s odgojno-obrazovnim ustanovama u okviru novoga muzejsko-školskog servisa.

Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu izvjestio je o završnim pripremama za otvorenje izložbe "Od svagdana do blagdana" iz ciklusa Barok u srednjoj Europi. Iako nije otvorena na sam Dan muzeja, nego nekoliko dana poslije, temom se iznimno uklapa u prezentaciju kulturnog identiteta hrvatskog naroda, što je i cilj ovogodišnje akcije. Ovo su akcije prema dokumentaciji MDC-a, prispjelim izvještajima, hemerotecij. Svjesni smo činjenice da se nabrojene pridružuje znatan broj hrvatskih muzeja koji su, ne mogavši organizirati opsežnije akcije,

Dan muzeja obilježili izlaganjem plakata MDC-a u svom prostoru ili na nekome javnome mjestu, besplatnim ulazom u muzej, oglašavanjem u lokalnom tisku i nastupima na Hrvatskom radiju, ili su, pak, intenzivirali pripreme tekućih projekata, obnavljanja spomenika kulture ili svojih zgrada, kao što su Umjetnički paviljon, Željeznički muzej, Poštanski muzej, Hrvatski prirodoslovni muzej Zagreba, Samoborski muzej, Veliki Tabor i mnogi drugi, pridružujući se na taj način svim muzejima svijeta u zajedničkoj akciji koja se prema odluci ICOM-UNESCO-a vodi pod motom da su muzeji značajni nosioci kulturne razmjene, obogaćenja kulture i razvitka međusobnog razumijevanja, suradnje i mira među narodima.

Primljeno: 15. 6. 1993.

SUMMARY

Celebrating International Museums Day

by Ruža Marić

The Museum Documentation Centre introduced to Croatian museum community the celebration of International Museums Day in 1978, and has continued to organize it ever since.

The 1992 Museums Day found Croatia in the whirlwind of war, suffering loss of life and fierce destruction. The poster MDC issued on that year's theme, "Museums and Environment" designed by Boris Ljubičić, conveyed an exquisite symbolic message. In spite of the war, many Croatian museums, even those in areas directly involved in war operations, like the Museum of Slavonia, of Osijek, or Local History Museum of Nova Gradiška, joined in the celebration of International Museums Day by opening new exhibitions, publishing posters, giving press conferences, public lectures and staging other events.

The theme proposed by ICOM-UNESCO for 1993 International Museums Day was "Museums and Indigenous People." This year's poster, which has become MDC's traditional contribution to the celebration, was designed again by the artist Boris Ljubičić, with the motif of "hand in hand." In spite of the war and post-war troubles they have to face, most of the Croatian museums honored Museums Day by various actions, many of them in the spirit of Croatian museum community efforts to protect and preserve museum collections and restore and revive damaged or destroyed museums and galleries.

The author concludes her article by listing all contributions to the Museums Day celebration in the past two years.